

disse omstendigheter at søknaden må kunne behandles som en planendring og anbefaler den godkjent som sådan.

Øvre reguleringsgrense for Tovatn i manøvreringsreglementet blir da å endre til kote 686,3.

Dokumentene følger.

Behandlet i møte 9. oktober 1959.»

Etter det foreliggende antar departementet at den omsøkte ytterligere regulering av Tovatn i Kaldågvassdraget ved oppdemning 3,4 m til kote 686,3 må kunne anses som en endring av planen for den ved kgl. res. av 17. januar 1958 tillatte regulering av Kaldågvassdraget m. v., og vil anbefale tillatelse gitt til slik planendring.

Videre vil departementet anbefale at manøvreringsreglementet for regulering av Kaldågvassdraget endres som foreslått av hovedstyret, slik at øvre reguleringsgrense for Tovatn i dettes pkt. 1 endres til 686,3 m o. h.

Industridepartementet

tilråd:

1. Planen for den ved kgl. resolusjon av 17. januar 1958 tillatte regulering av Kaldågvassdraget m. v. i Elsfjord kommune i Nordland fylke endres i samsvar med forslag i Industridepartementets tilråding av 4. desember 1959.
2. Det ved samme kgl. resolusjon fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Kaldågvassdraget endres i samsvar med forslag i Industridepartementets nevnte tilråding.

44. I/S Sundsfjord Kraftlag.

(Endring av planen for den ved kgl. res. av 4. juli 1958 tillatte regulering av Forsåga og Sundsfjordelva m. v. i Gildeskål herred i Nordland fylke m. v.)

Kgl. res. av 4. desember 1959.

Med Stortingets samtykke fikk I/S Sundsfjord Kraftlag ved kgl. res. av 4. juli 1958 på nærmere vilkår og forutsetning tillatelse til å erverve og regulere Forsåga og til å regulere og overføre Sundsfjordelva til Forsåga i Gildeskål herred i Nordland fylke, jfr. St. prp. nr. 105 (1958), Innst. S. nr. 190 (1958) og «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1958 s. 107 flg.

Videre fikk I/S Sundsfjord Kraftlag ved kgl. res. av 20. feb. 1959 tillatelse etter vassdragslovens § 55 til å innløse fallrettigheter i Forsåga som selskapet ikke rår over.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 29. okt. 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av to søknader, begge av 11. mars 1959 fra I/S Sundsfjord Kraftlag om tillatelse til å endre planene for den nevnte regulering og overføring:

«I/S Sundsfjord Kraftlag.

Regulering av Feldvatn og Sokumvatn og innføring av Mølva i Sundsfjord Kraftverk. Planendring.

Hovedstyret har mottatt to søknader — begge datert 11. mars d. å. fra Norsk Hydro på vegne av I/S Sundsfjord Kraftlag vedrørende ovenstående.

Søknaden angående Feldvatn og Sokumvatn lyder slik:

«Ved kgl. res. av 4/7-1958 fikk I/S Sundsfjord Kraftlag tillatelse til å regulere Sundsfjord og Forsågvassdragene i forbindelse med en felles utbygging av disse vassdrag. For Feldvann i Sundsfjordvassdraget ble det ved manøvreringsreglementet gitt tillatelse til en senkning på 30 m til kote 365,0 m o. h. (i henhold til senere nivellement rettet til 363,2 m o. h., jfr. Industridepartementets brev av 9/1 d. å.). For Sokumvann i Forsåvassdraget ble det gitt tillatelse til en senkning på 32,2 m til kote 301,0 m o. h. (rettet i Industridepartementets brev av 9/1 d. å. til 299,1 m o. h.).

I konsesjonssøknaden fra Nordland Fylkes Elektrisitetskontor på vegne av Interessentskapet (referert på side 1 i St. prp. nr. 105/1958) ble det for disse magasinens vedkommende angitt så vel en øvre som en nedre reguleringsgrense, men under saksbehandlingen i Industridepartementet og Vassdragsvesenet er denne øvre grense falt ut, antagelig uten at dette har vært tilsiktet, og uten at vi tidligere er blitt oppmerksom på det.

Planene forutsatte imidlertid at det ved utløpsoset i disse vann bygges overfallsdammer, som i Sokumvann får en damkrone på kote 331,30 tilsvarende normal vannstand (20/7-1958 ble det observert en vannstand på 331,82), og i Feldvann en damkrone på kote 393,20 som tilsvarende normal høyvannstand. I brev av 9/2 d. å. meddelte De at disse overfallsdammer ikke vil kunne anlegges uten en spesiell tillatelse som angir også en øvre grense for reguleringen.

Under henvisning til foranstående tillater vi oss herved på vegne av I/S Sundsfjord Kraftlag å søke om tillatelse til planendring for regulering av Sokumvann til en høyeste regulert vannstand på kote 331,30 og av Feldvann på kote 393,20.

Da den tidligere konsesjonssøknad fra Nordlands Fylkes Elektrisitetskontor som nevnt forutsatte også en øvre reguleringsgrense, kan vi innskrenke oss til å henvise til den utførlige begrunnelse som er gitt i denne søknad. Det har vært forutsetningen for disse utbyggingsplaner at det ville bli adgang til å regulere vassdragene på denne måte, og det vil utvilsomt forrykke rentabiliteten om man var henvist til å følge det foreliggende manøvreringsreglement. Dels vil man miste betydelig flomvann, dels vil vi få en lavere vannstand i Sokumvann over store deler av året

ned tilsvarende mindre trykk i kraftstasjonen og derav følgende produksjonstap. Vi har hittil ikke ansett det nødvendig å foreta noen nøyaktig beregning av de fordeler en slik illeggsregulering vil gi Interessentskapet utøver de man har ved den tidligere godkjente regulering, men skal om Departementet eller Hovedstyret ønsker det, fremkomme med en slik beregning.

Da den øvre reguleringsgrense for de to vann tilsvarende normal høyvannstand, vil planendringen ikke forårsake neddemning av arealer og den vil heller ikke for øvrig skade private eller almene interesser av betydning.

Da vi har til hensikt å fremme regulerings-skjønn allerede i slutten av juni 1959, vil vi være taknemlig om denne konsesjonssøknad kunne behandles så raskt som mulig. Vi står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.»

Og søknaden angående Mølna er sålydende:

«Ved kgl. res. av 4/7-1958 fikk I/S Sundsfjord Kraftlag tillatelse til å erverve og regulere Forsåga samt å regulere og overføre Sundsfjordelven til Forsåga. Vannet fra disse to vassdrag vil bli overført til Sundsfjord hvor kraftstasjonen skal ligge gjennom en driftstunnel.

Under bearbeidelse av prosjektet er vi blitt oppmerksom på at vi med forholdsvis enkle midler vil kunne utnytte bekken Mølna som renner ut i Sundsfjorden i nærheten av kraftstasjonen. Vi viser i den anledning til Deres brev av 9/2 d. å. hvor De meddelte at en slik utnyttelse av Mølna ville være avhengig av særskilt tillatelse etter vassdragsreguleringsloven.

Vi vedlegger gradteigskart for Meløy hvor vi har merket av Mølna med rødt og samtidig for oversiktens skyld lagt inn overførings-tunnelen fra Sokumvann til Sundsfjord med blått. Samtidig vedlegger vi vårt kart I.F. 37110.

Vi tillater oss herved å søke om slik tillatelse på vegne av I/S Sundsfjord Kraftlag og skal nedenfor fremkomme med en del nærmere opplysninger som vi for enkelthets skyld har gruppert på den måte som er forutsatt i vassdragsreguleringslovens § 5.

- a) Bekkene går i store trekk ut på å føre bekken inn i hovedtunnelens fordelingsbasseng via dettes stigesjakt. Prosjektet er ennå ikke detaljbehandlet, men etter våre overslag skulle meromkostningene for arrangementet i fordelingsbassenget ved å ta inn Mølna andra til kr. 100 000.
- b) Bekken har etter vår beregning en midlere vannføring på 0,165 m³/sek. som med en utnyttbar fallhøyde på 308 m vil gi en årlig kraftproduksjon på 3 750 000 kWh.
- c) Den foreslåtte utnyttelse av Mølna vil ikke skade almene interesser av noen art, hverken ferdsel, fløtning eller fiske.
- d) Det vil heller ikke bli skader av noen betydning på private eiendommer.
- e) Det er forutsetningen at Mølnas hele uregulerte vannføring skal føres inn i driftstunnelen. Noe eget manøvreringsreglement skulle derfor ikke være nødvendig.
- f) Ved denne utbyggingen vil man utnytte hele Mølnas fall som under andre forhold i det hele tatt ikke ville kunne bygges ut på økonomisk basis.
- g) Bekken berører 2 private eiendommer,

gnr. 40, bnr. 2 — Kirkedepartementet v/ Opplysningsvesenets fond, og gnr. 40, bnr. 1 — John Sundsfjord.

Kirkedepartementet har i et brev av 30/10-1957 erklært seg villig til å overdra enten hele eiendommen eller de deler av denne som Interessentskapet trenger i forbindelse med utbyggingen, mot vederlag som blir å fastsette ved skjønn. John Sundsfjord har gjennom o.r.sakfører Jørgen Wilberg meddelt os i brev av 6. ds. at han ikke vil reise noen innvendinger mot denne utbyggingen, men forutsetter erstatning som blir å fastsette ved overenskomst eller skjønn.

Vi har til hensikt å påstevne skjønn til fastsettelse av disse erstatninger så nart nødvendig tillatelse foreligger og håper at det skjønn som allerede er påstevnet for fallretighetene i Forsåga, og som antagelig vil bli holdt fra ca. 20. juni d. å., vil kunne ta seg av denne saken også. Vi ber Dem orientere oss snarest hvis De trenger ytterligere opplysninger eller hvis De på bakgrunn av de opplysninger som er gitt i denne søknad kommer til at Interessentskapet også må ha tillatelse etter ervervsloven.»

Av det medsendte kart ses at stigesjakten munner ut i Mølna på kote 337,0.

Søknadene er kunngjort i Norsk lysingsblad 21. og 31. mars 1959 (nr. 68 og 73) og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Gildeskål herredsstyre har i møte 22. mai 1959 fattet følgende enstemmige vedtak:

«Gildeskål kommune anbefaler tillatelse gitt til omsøkte planendring vedr. regulering av Feldvatn og Sokumvatn og for at Mølna kan innføres i Sundsfjord Kraftverk.»

Nordland Fylke. Elektrisitetskontoret har i påtegning 10. juni 1959 uttalt at det intet har å bemerke til søknadene, som anbefales innvilget, og Nordland fylke anbefaler likeledes søknaden, jfr. påtegning av 15. juni 1959.

Gildeskål Sportsfiskerforening har i sin uttalelse av 11. april 1959 intet å bemerke til omhandlede planendring.

Direktoratet for statens skoger har avgitt to uttalelser. Den første datert 24. mars 1959 lyder slik:

«Direktoratet for sin del har ikke noe å bemerke til søknadene dat. 11. mars d. å. fra I/S Sundsfjord Kraftlag v/ Norsk Hydro-Elektrisk Kjølstofaktieselskab.

Det forutsettes at kraftlaget betaler erstatning — etter avtale eller skjønn — for mulige skader og ulemper som omsøkte tiltak måtte påføre eiendom m. v. under dette direktorat.

En viser til post 8 i Utkast til kontrakt mellom kraftlaget og Hovedstyret og direktoratet — inntatt på side 10 og 11 i St. prp. nr. 105 for 1958.

En tillater seg i denne forbindelse å vise til Industridepartementets skriv av 4. juli f. å. (jnr. 1688/58) til Hovedstyret og be om at omhandlede kontraktsforhold blir endelig ordnet.

En går ut fra at kontrakten blir oversendt hit til underskrift.»

Den andre uttalelse datert 18. juni 1959 er i alt vesentlig likelydende.

Inspektøren for ferskvannsfisket sier i sin ekspedisjon av 11. april 1959 følgende:

«Saken har vært forelagt konsulenten for ferskvannsfisket i Nord-Norge, og jeg viser til hans brev til meg av 23. mars d.å. som følger vedlagt.

Etter det som foreligger skulle planendringen m. v. neppe nødvendiggjøre noen forandring i den uttalelse som ble avgitt herfra 6. mai 1957.»

Fiskerikonsulentens brev er sålydende:

«Når det gjelder den her omsøkte reguleringsgrense for Feldvatn og Sokumvatn, tilsvarende øvre reguleringsgrense den normale høyvannstand i de to sjøer. Søknaden skulle derfor ikke føre til noen endringer i min uttalelse av 13. april 1957 jnr. 173/57 N, om denne regulering.

Innføringen av bekken Mølna i reguleringen skulle ikke være av stor betydning, da bekken ikke har mye å si for produksjon av fisk. Jeg har derfor intet å innvende mot søknaden.»

H o v e d s t y r e t skal bemerke:

Ved kgl. res. 4. juli 1958 fikk I/S Sundsfjord Kraftlag med Stortingets samtykke tilatelse til å erverve Forsåga fra Sokumvatn til sjøen samt til å overføre Feldvatn til Langvatn med videre overføring til Sokumvatn. De tre vatn ble desuten — med senere korrigering av høydetallene — tillatt regulert slik: Langvatn 26,2 m (6,1 m opp og 20,1 m ned) mellom kotene 305,1 og 331,3, Sokumvatn ved 32,2 m senkning til kote 299,1 og Feldvatn ved 30 m senkning til kote 363,2.

Da det senere oppsto hindringer ved ervervet av fallrettighetene i Forsåga fikk Kraftlaget ved kgl. res. 20. februar d.å. tilatelse til å innløse de manglende rettigheter i medhold av vassdragslovens § 55. Fallrettighetene i Sundsfjordelva har Kraftlaget leiet av staten inntil konsejonen faller bort.

I første byggetrinn er det beregnet en energiproduksjon på 250 mill. kWh og største vannforbruk blir ca. 20 m³/sek. Gjennomsnittsavløpet er ca. 11,8 m³/sek. Arbeidet med kraftverket er langt fremskredet og det ventes satt i drift høsten 1960.

I den opprinnelige søknad var magasinene angitt som senkningsmagasiner, jfr. St. prp. nr. 105/58 s. 2 øverst, og da bilagene heller ikke tydet på noe annet ble saken behandlet på det grunnlag.

Kraftlaget ønsker imidlertid å kunne holde vannstanden i Sokumvatn og Feldvatn oppe på normal høyvannstand henholdsvis kote 331,30 og kote 393,20 ved bygging av overfallsdammer og søker nå godkjenning på denne planendring. Samtidig er det søkt om til-

latelse til å føre en sideelv — Mølna — inn i kraftverket gjennom fordelingsbassenget fra kote 337,0.

For så vidt angår Sokumvatn og Feldvatn ligger i disse avsides strøk uten fast bosetning slik at skadevirkningene må antas å bli minimale mens man på den annen side må kunne påregne en produksjonsøkning på omkring 2 mill. kWh årlig.

Innføringen av Mølna i Sundsfjord Kraftverk vil etter det som foreligger gi et meget billig krafttilskudd. Det lille nedbørfeltet som tas inn kan nærmest hvert år påregnes nytet helt ut gjennom regulering av kraftverkets øvrige magasiner. Gjennomsnittsavløpet er angitt til 0,165 m³/sek. tilsvarende ca. 680 nat.-hk i Sundsfjord. Mølna har ingen egne reguleringsmuligheter og som utbygningsobjekt separat kan den derfor ikke ha noen verdi.

Det skulle således ikke være nødvendig å forlange rettighetene undergitt ervervskonsesjon. Dessuten vil de inngå i en utbygging som er beheftet med vilkår i henhold til ervervsloven og disse vil da også bli gjort gjeldende for Mølna.

Kraftlaget er kommet til enighet med grunneierne og distriktet har ingen innvendinger.

Hovedstyret finner etter dette at begge søknader må kunne betraktes som planendringer og anbefaler dem godkjent som sådanne.

Manøvreringsreglementets post 1 må da lyde slik:

«Langvatn:

Øvre kote	331,30
Nedre kote	305,10
Reguleringshøyde	26,20 m

Sokumvatn:

Øvre kote	331,30
Nedre kote	299,10
Reguleringshøyde	32,20 m

Feldvatn:

Øvre kote	393,20
Nedre kote	363,20
Reguleringshøyde	30,00 m

Høydene refererer seg til F.M. 0 4 med høyden 327,488 m o. h. ved utløpet av Langvatn.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet godkjenner.»

I forbindelse med bemerkningen i brevet fra Direktoratet for statens skoger om kontraktsforholdet vedrørende Sundsfjordelva opp-

lyses at Direktoratet i brev av 21. mai 1959 har bekreftet at kontrakten er mottatt og undertegnet av alle tre parter.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 28. oktober 1959.»

Departementet skal bemerke:

Tillatelsen av 4. juli 1958 omfatter — etter den foretatte endring av manøvreringsreglementet ved Industridepartementets skriv av 9. januar 1959 — bl. a. regulering av Sokumvatn 32,2 m ved senking til kote 299,1 og av Feldvatn 30 m ved senking til kote 363,2. Noen øvre reguleringsgrense for disse vatn ble ikke angitt, da det gjaldt senkingsmagasiner.

Etter det foreliggende antar departementet med hovedstyret at såvel den omsøkte regulering av Sokumvatn og av Feldvatn ved å dublere vannstanden i disse oppe på normal høyvannstand, henholdsvis kote 331,30 og kote 393,20 ved bygging av overfallsdammer, som den planlagte overføring av elven Mølna til Sundsfjord kraftverk gjennom fordelingsbassenget fra kote 337,0 må kunne anses som endringer av planen for den ved kgl. res. av 4. juli 1958 tillatte regulering og overføring, og vil med hovedstyret anbefale tillatelse gitt til disse planendringer.

Videre vil departementet anbefale at det fastsatte manøvreringsreglement for reguleringen m. v. av Forså- og Sundsfjordvassdragene endres i samsvar med hovedstyrets forslag, slik at dettes pkt. 1 gis den av hovedstyret foreslåtte ordlyd.

Industridepartementet

tilrår:

1. Planen for den ved kgl. resolusjon av 4. juli 1958 tillatte regulering av Forsåga Sundsfjordelv m. v. i Gildeskål herred i Nordland fylke endres i samsvar med forslag i Industridepartementets tilråding av 4. desember 1959.
2. Det ved kgl. resolusjon av 4. juli 1958 fastsatte manøvreringsreglement for regulering m. v. av Forså- og Sundsfjordvassdragene, korrigert ved Industridepartementets skriv av 9. januar 1959, endres i samsvar med forslag i Industridepartementets nevnte tilråding.

45. A/S Årdal og Sunndal Verk.

(Endring av planen for den ved kgl. res. 18. april 1958 tillatte ytterligere regulering av Tyin og Torolmen m. v.):

Kgl. res. av 11. desember 1959.

A/S Årdal Verk fikk ved kgl. resolusjon av 14. juli 1950 tillatelse til erverv og regule-

ring av Tyavassdraget, Rausdøla og Berdøla og til overføring av Rausdøla og Berdøla til Tyavassdraget.

Ved kgl. resolusjon av 18. april 1958 fikk A/S Årdal og Sunndal Verk tillatelse til å foreta en ytterligere regulering av Tyin og Torolmen. For Torolmens vedkommende gjaldt dette en øking av reguleringshøyden fra 3 m til 7 m, altså 4 m ytterligere oppdemning. Økingen var en følge av økt belastning på driftstunnelen, som var snaut dimensjonert. For å oppnå den nødvendige vassføringskapasitet måtte enten vannstanden i inntaksmagasiet Torolmen heves eller tunneltvernsnittet økes. Den økte oppdemning antokes ikke å ville medføre noen øking av den beregnede regulerte vassføring.

A/S Årdal og Sunndal Verk har senere, av økonomiske grunner, søkt om en planendring som vil innebære at den ytterligere regulering av Torolmen faller bort. Det vil falle billigere for selskapet å dublere driftstunnelen over en viss lengde.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har gitt følgende uttalelse, datert 26. november 1959, i anledning av søknaden:

«Med Departementets påskrift 29. september d. å. har Hovedstyret mottatt til uttalelse følgende brev fra A/S Årdal og Sunndal Verk, datert 28. september 1959:

«Ved konsesjon av 18. april 1958 er vårt selskap meddelt tillatelse til en ytterligere oppdemning av Tyin med 3,0 m og en ytterligere oppdemning av Torolmen med 4,0 m.

Som det fremgår av vår konsesjonsøknad av 30. september 1957 og av den medfølgende tekniske redegjørelse, var formålet med den ytterligere oppdemning av Torolmen ikke i og for seg å skaffe øket magasin, men å tilveiebringe tilfredsstillende driftsforhold ved den utvidede drift av Tyin Kraftverk.

Ved de undersøkelser som senere har vært foretatt, har det vist seg at grunnforholdene på damstedet ved utløpet av Torolmen er meget vanskelige, og at den påtenkte ytterligere oppdemning som følge herav vil bli meget kostbar. Man har derfor undersøkt muligheten av en annen fremgangsmåte for å oppnå de ønskelige driftsforhold, og er kommet til at dette kan gjøres ved at det drives en hjelpedriftstunnel ved siden av den nåværende på endel av dennes lengde. Foreliggende omkostningsberegninger viser at dette vil gi en besparelse på ca. 4,2 mill. kroner sammenlignet med øket oppdemning av Torolmen.

Etter dette har vi funnet at den ytterligere oppdemning av Torolmen bør bortfalle. Vi tillater oss å anmode om godkjenning av denne planendring, som vil innebære at reguleringsgrensene for Torolmen blir stående uforandret som ifølge den tidligere konsesjon av 14. juli 1950.»

Hovedstyret skal bemerke:

Hensikten med planen om å forhøye inntaksdammen ved Torolmen, var å øke vass-

1961